

[Finansministeren.]

fonden, altså også de afgiftsbeløb, som er overført til statens reguleringskonto i nationalbanken og til vejfondene.

Det samlede indtægtsbeløb opgjort på denne måde var i 1949—50 2 685 mill. kr., medens der for indeværende år kan ventes samlede indtægter til et beløb på mellem 2 650 og 2 700 mill. kr., d. v. s. af nogenlunde samme størrelse — måske noget mindre, måske lidt mere, alt efter hvorledes forbrugsafgifterne går ind i den resterende del af året.

Inden jeg omtaler udsigterne for indtægterne i det kommende finansår, skal jeg gøre nogle bemærkninger om de enkelte indtægtsposter.

Statsvirksomhedernes nettoresultat er — på samme måde som på regnskabet og finansloven — henført til indtægterne, selv om der faktisk har været et underskud. Underskuddet hidrører dels fra statshavnene og navnlig fra statsbanerne, hvis underskud i 1949—50 udgjorde ialt 65 mill. kr.

På budgettet for indeværende år er statsbanerne opført med et underskud på 72 mill. kr. Allerede før finanslovens vedtagelse var man klar over, at underskuddet ville blive større endnu som følge af stigende udgifter til brændsel og andre materialer samt højere lønninger, og der blev derfor i forbindelse med skatteforliget truffet aftale om at gennemføre takstforhøjelser for statsbanerne og samtidig en regulering af post- og telegrafvæsenets takster. Ved lov af 16. maj 1950 blev de nye takster fastlagt med gyldighed fra 1. juni d. å., og der skulle herved være opnået en samlet merindtægt i indeværende finansår på ca. 35 mill. kr. Det samlede underskud for statsvirksomhederne på § 2 skulle herefter blive noget lavere i år end finanslovens tal.

På længere sigt må man utvivlsomt regne med, at der fortsat vil være et betydeligt underskud på statsbanernes regnskab, idet den skærpede konkurrence fra skibe og biler vil gøre sig gældende, og yderligere takstforhøjelser vil formentlig bevirke en for stor nedgang i omsætningen.

Det kan formentlig heller ikke være berettiget at stille som mål for banerne, at der opnås et samlet overskud, da en betydelig del af statsbanernes virksomhed har en sådan karakter, at den må opretholdes, selv om der må ydes et tilskud. På den anden side må der naturligvis kræves bedst mulig økonomi af statsbanerne som af de andre statsvirksomheder.

Det samlede resultat af rentekontoen, som også henføres til indtægterne, har i de senere

år været negativt. I 1949—50 var der et nettounderskud på 15 mill. kr., og på finansloven er regnet med et underskud på 9 mill. kr., medens der på forslaget er opført et renteoverskud på 18 mill. kr. Denne fremgang er dog kun tilsyneladende, og der må på længere sigt regnes med forøgede renteudgifter i forbindelse med den udenlandske statsgæld.

Den største indtægtsgruppe er forbrugsafgifterne, som i 1949—50 indbragte staten et samlet beløb på nærværd 1 500 mill. kr. eller næsten 56 pct. af de samlede indtægter. Den største enkeltpost blandt forbrugsafgifterne er tobaksafgifterne, der ialt indbragte 463 mill. kr. i 1949—50, og som fortsat synes at være voksende, ligesom indtægterne ved en række andre udgifter har været jævnt voksende de sidste år. Den eneste større udtagelse har været spiritusafgifterne, men efter den reduktion i satserne, som gennemførtes fra 1. april i år, synes der at være sket en ændring.

På finansloven er forbrugsafgifterne opført med et samlet beløb, der ligger 123 mill. kr. lavere end regnskabstallet for 1949—50. Såfremt den hidtil stigende tendens holder sig i resten af finansåret, må man snarere regne med, at det samlede provenu mindst bliver lige så stort i år som i fjor — og det altså til trods for, at visse afgiftssatser er nedsat.

En bedømmelse af udsigterne for det kommende år er selvsagt langt mere usikker, og man har derfor også på forslaget anslået forbrugsafgifternes provenu med en vis forsigtighed, men dog med et beløb, der ligger 58 mill. kr. højere end finanslovens tal. Der er herved regnet med uændret forlængelse af alle gældende afgiftslove, og der er således ikke regnet med nogen større sikkerhedsmargin. Forudsætningen for, at skønnet kan holde, er, at der ikke sker forskydninger i ugunstig retning i den almindelige økonomiske situation. Sålænge den nuværende stigende tendens i produktionen og den høje beskæftigelsesgrad fortsætter, skulle man dog kunne vente samme indtægter i forbrugsafgifter som i indeværende år.

Den næststørste indtægtsgruppe er indkomstskatten på personer og selskaber, der i 1949—50 indbragte 845 mill. kr. til staten og 186 mill. kr. til udligningsfonden, altså ialt 1 031 mill. kr. Med uændrede skattesatser ville indkomstskatten have indbragt et større beløb i år, idet pengeindkomsterne har været stigende fra 1948 til 1949. Ved skatteforliget i marts i år gennemførtes imidlertid som bekendt en reduktion i skattesatserne, og samtidig gennemførtes en